

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO

Białystok, dnia 2 lutego 2026 r.

Poz. 502

UCHWAŁA NR XX/121/2026 RADY GMINY CZYŻE

z dnia 29 stycznia 2026 r.

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2028

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 roku poz. 1153 z późn. zm.), w związku z art. 4¹ ust. 1, 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151), art. 10 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939) Rada Gminy uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026 - 2028 stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Czyże.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego.

Przewodnicząca Rady
Krystyna Gawryluk

Załącznik do uchwały Nr XX/121/2026
Rady Gminy Czyże
z dnia 29 stycznia 2026 r.

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE CZYŻE NA LATA 2026-2028

Rozdział 1. WSTĘP

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2028 stanowi kontynuację wcześniej prowadzonych w gminie działań w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom. Program obejmuje zadania własne gminy w zakresie realizacji działań określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii oraz uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii określone w Narodowym Programie Zdrowia. Większość zadań realizowanych na poziomie gminy, zgodnie z ww. ustawami, w obszarze profilaktyki i edukacji społecznej jest wspólnych lub zbieżnych, a ich adresatami są te same lub pokrewne grupy osób. Poprzez realizację zadań Programu zostanie stworzony spójny i efektywny system przeciwdziałania uzależnieniom, w którym działania profilaktyczne, edukacyjne, interwencyjne i terapeutyczne wzajemnie się uzupełniają. Zasadne jest więc przyjęcie do realizacji zadań zapisanych w wymienionych ustawach jednego Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. Elementem gminnego programu są również zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym.

Rozróżniane są dwa główne rodzaje uzależnień: chemiczny (uzależnienie od substancji) i behawioralny (uzależnienie od zachowań). Uzależnienia powodowane są substancjami powszechnie stosowanymi i akceptowanymi (na przykład kofeina, teina) oraz środkami, których zażywanie jest zabronione (narkotyki). Wśród najpowszechniejszych uzależnień wskazywane są uzależnienia od substancji legalnych: alkoholu i tytoniu. Uzależnienie od farmaceutyków jest tak samo poważną chorobą, jak uzależnienie od alkoholu czy narkotyków. Uzależnienia od substancji chemicznych rozwijają się stopniowo. Naukowcy w procesie tym wyróżniają cztery etapy: eksperymentowanie, zażywanie okazjonalne, zażywanie regularne i jako ostatni etap uzależnienie. Drugą grupę czynników uzależniających stanowią powtarzane stale czynności, na przykład jedzenie słodczy, robienie zakupów, hazard, oglądanie telewizji, gry komputerowe, czy korzystanie z internetu lub telefonu. Zazwyczaj są to zachowania akceptowane społecznie. Ich realizacja prowadzi do krótkotrwałego uczucia euforii i ulgi, po czym pojawia się jeszcze silniejsza potrzeba ich powtórzenia. Prowadzi to do błędnego koła uzależnienia. Tak jak w przypadku każdego innego uzależnienia, uzależnienie behawioralne jest chorobą, która w postępujący sposób zaczyna wyniszczać życie człowieka. Problemy związane z uzależnieniem wpływają na wiele sfer życia osoby uzależnionej oraz jej bliskich. Picie alkoholu, palenie tytoniu czy przyjmowanie narkotyków zwykle negatywnie odbija się nie tylko na zdrowiu fizycznym, ale również psychicznym. Uzależnienia od czynności (na przykład od pracy, zakupów, internetu czy hazardu) sprawiają, że osoba uzależniona traci czas i pieniądze, ma coraz gorszy kontakt z rodziną oraz najbliższymi. Cechą uzależnień staje się ich współwystępowanie np. pracoholicy często sięgają po substancje pobudzające i narkotyki, osoby uzależnione od hazardu mają problem z alkoholem. Niepokojące jest zjawisko, że uzależnionymi stają się osoby coraz młodsze wiekowo. W przypadku dzieci i młodzieży odnotowuje się szybsze przechodzenie od zachowań ryzykownych, fazy eksperymentów do uzależnienia, niż ma to miejsce w przypadku dorosłych.

Wspólną cechą wszystkich uzależnień jest zaburzona kontrola impulsów, którym osoba z takimi problemami nie jest w stanie się oprzeć, a poddanie się im przynosi poczucie ulgi.

Profilaktyka oznacza odpowiednie działanie, które ma na celu zapobieganie pojawieniu się i/lub rozwojowi danego zjawiska w konkretnej społeczności. Termin profilaktyka uzależnień oznacza świadome działanie nastawione na jednostki oraz grupy społeczne mające na celu ograniczenie rozmiarów używania lub nadużywania substancji psychoaktywnych oraz zapobieganie różnorodnym problemom z tym związanym, zanim one wystąpią.

Obecnie stosowane poziomy profilaktyki:

1. **Profilaktyka uniwersalna** – ukierunkowana na całe populacje. Są to działania profilaktyczne, adresowane do całych grup bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych z używaniem alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych lub uzależnień behawioralnych. Ich celem jest zmniejszanie lub eliminowanie czynników ryzyka sprzyjających rozwojowi problemów w danej populacji i wzmacnianie czynników wspierających prawidłowy rozwój. Działania uniwersalne są realizowane na przykład w populacji dzieci i młodzieży, młodych i dorosłych, w populacji rodziców posiadających dzieci w wieku szkolnym itd. Przykładem profilaktyki uniwersalnej są programy opóźnienia inicjacji alkoholowej lub nikotynowej adresowane do całej populacji dzieci wchodzących w okres pierwszych eksperymentów z substancjami psychoaktywnymi.

2. **Profilaktyka selektywna** – ukierunkowana na jednostki i grupy zwiększonego ryzyka. Są to działania profilaktyczne adresowane do jednostek lub grup, które ze względu na swoją sytuację społeczną, rodzinną, środowiskową lub uwarunkowaną biologicznie są narażone na większe od przeciętnego ryzyko wystąpienia problemów wynikających ze stosowania substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych lub innych zaburzeń zdrowia psychicznego. Przykładem profilaktyki selektywnej są działania edukacyjne, opiekuńcze i rozwojowe podejmowane wobec dzieci pochodzących z rodzin z problemem alkoholowym.

3. **Profilaktyka wskazująca** - ukierunkowana na jednostki (lub grupy) wysokiego ryzyka, demonstrujące wczesne symptomy problemów związanych z używaniem alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych bądź problemów wynikających z uzależnień behawioralnych. Przykładem profilaktyki wskazującej są interwencje podejmowane wobec uczniów upijających się lub eksperymentujących z narkotykami, niektóre działania mające na celu redukcję szkód zdrowotnych lub społecznych u osób nadużywających substancji psychoaktywnych (np. działania edukacyjne i prawne, zmierzające do ograniczenia liczby wypadków drogowych popełnianych przez kierowców pod wpływem tych substancji).

Rozdział 2. CELE PROGRAMU

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków.

2. Udzielenie rodzinom, w których występują problemy uzależnień pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii dotyczącej wszystkich mieszkańców gminy Czyże.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Rozdział 3. ADRESACI PROGRAMU

Program adresowany jest do wszystkich grup społecznych w jakikolwiek sposób związanych z problemem uzależnienia od alkoholu, narkomanii oraz uzależnień behawioralnych, bądź zagrożonych prawdopodobieństwem ich wystąpienia.

Nadużywanie alkoholu i środków odurzających przez jednego z członków rodziny destabilizuje funkcjonowanie całego systemu rodzinnego, rodzi poważne problemy, jest przyczyną cierpienia dzieci i dorosłych. Problemy związane z nadużywaniem alkoholu dotyczą znacznej części społeczeństwa, dlatego Program skierowany jest do wszystkich mieszkańców Gminy Czyże, którzy w życiu prywatnym lub zawodowym spotykają się z problemem nadużywania alkoholu oraz jego konsekwencjami, a także do wszystkich zainteresowanych problematyką uzależnień, a w szczególności do:

- dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniami oraz ich rodziców, opiekunów i nauczycieli,

- osób dorosłych zagrożonych uzależnieniem od alkoholu (w tym osób pijących szkodliwie i ryzykownie),
- osób uzależnionych od alkoholu,
- osób współuzależnionych, dorosłych, dzieci alkoholików i ofiar przemocy,
- osób zawodowo zajmujących się problematyką alkoholową i narkotykową oraz przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie,
- osób uzależnionych po ukończeniu terapii („trzeźwych alkoholików”)
- podmiotów publicznych i społecznych działających w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.

Rozdział 4.

DIAGNOZA PROBLEMU ALKOHOLEWEGO W GMINIE CZYŻE

Gmina Czyże liczy **1 758 mieszkańców** (stan na 31.12.2025 r.) w tym **221 dzieci i młodzieży do 18 roku życia**, 942 osób w wieku produkcyjnym i 595 osób w wieku emerytalnym.

Z rozpoznania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czyżach wynika, że na terenie gminy mieszka ponad 30 rodzin zagrożonych problemem alkoholowym, w wielu z nich z powodu nadużywania alkoholu dochodzi do przemocy domowej. W 2025 r. 11 rodzin lub osób samotnie mieszkających, u których stwierdzono problem alkoholowy, skorzystało ze świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Czyżach w roku 2025 odbyła 5 posiedzeń, wezwała 1 osobę na rozmowę motywującą do podjęcia leczenia odwykowego, z którą przeprowadziła rozmowę motywującą do samodzielnego podjęcia terapii. Komisja skierowała 1 wniosek do Sądu Rejonowego III Wydział Rodzinny i Nieletnich w Bielsku Podlaskim o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.

Rozdział 5.

ZASOBY GMINY CZYŻE UMOŻLIWIĄJĄCE PROWADZENIE DZIAŁALNOŚCI PROFILAKTYCZNEJ W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLEWYCH I PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Czyżach
2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czyżach
3. Szkoła Podstawowa w Czyżach
4. Gminny Ośrodek Kultury w Czyżach
5. Gminna Biblioteka Publiczna w Czyżach
6. Komenda Powiatowa Policji w Hajnówce
7. Parafia Prawosławna w Czyżach
8. Parafia Prawosławna w Kuraszewie
9. Parafia Prawosławna w Klejnikach
10. Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Czyżach
11. Placówka Straży Granicznej w Białowieży
12. Stowarzyszenie Abstynentów i Rodzin Klub „DĄB” w Hajnówce
13. Poradnia Leczenia Uzależnień w Hajnówce.

Rozdział 6.**ZADANIA WYNIKAJĄCE Z GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII****ZADANIE Nr 1**

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla uzależnionych i zagrożonych uzależnieniami od alkoholu i narkotyków.

1. Prowadzenie punktu konsultacyjno – informacyjnego dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin oraz dla rodzin z problemem przemocy.
2. Gromadzenie i przekazywanie informacji o formach profesjonalnej pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej udzielanej w ośrodkach na terenie powiatu i województwa.
3. Organizowanie i finansowanie szkoleń dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Czyżach, grup zawodowych oraz specjalistów zajmujących się problemem alkoholowym i narkotykowym.

ZADANIE Nr 2

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomania pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

4. Motywowanie osób uzależnionych i współuzależnionych do podjęcia terapii w placówkach leczenia uzależnień.
5. Zakup i rozpowszechnianie wśród mieszkańców gminy materiałów informacyjno-edukacyjnych (książki, broszury, ulotki z profilaktycznymi treściami) dotyczącymi problemów narkomanii, nadużywania alkoholu i stosowania przemocy.
6. Dofinansowanie oraz współdziałanie w organizacji wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych (kolonie z programem profilaktycznym).
7. Podejmowanie działań zmierzających do zastosowania obowiązku podjęcia leczenia przez osoby nadużywające alkohol.
8. Zwiększenie dostępności i skuteczności zorganizowanych form pomocy psychologicznej i terapeutycznej poprzez nawiązanie współpracy z psychologiem, terapeutą.
9. Rozpoznawanie zjawiska przemocy domowej, udzielanie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy, współpraca w tym zakresie z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.
10. Finansowanie lokalnej diagnozy uzależnień.

ZADANIE Nr 3

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży.

11. Dofinansowanie, koordynacja realizacji programów profilaktycznych w szkole, współpraca z pedagogiem szkolnym,
12. Wspieranie alternatywnych form spędzania czasu wolnego i promocja zdrowego stylu życia poprzez dofinansowanie:
  - a) wycieczek i zajęć sportowych dla dzieci z terenu Gminy Czyże,
  - b) imprez bezalkoholowych m.in. festynów, zawodów sportowych i innych spotkań,
  - c) dofinansowanie różnych form artystycznych, propagujących zdrowy i trzeźwy styl życia (m.in. spektakle teatralne, koncerty, seanse filmowe, wystawy, pokazy, konkursy itp.),
  - d) doposażenia placówek w pomoce i sprzęt niezbędny do prowadzenia działań o tematyce profilaktycznej,
  - e) zakupu paczek świątecznych dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym.

13. Dofinansowanie organizacji czasu wolnego w okresie wakacji i ferii dla dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniami, jako wskazywanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu i propagowanie pozytywnych wzorców zachowań,

14. Finansowanie koncertów, spektakli, warsztatów, pogadanek, prelekcji dla dzieci i młodzieży o tematyce dotyczącej szkodliwości spożywania alkoholu, środków psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych oraz stosowania przemocy.

15. Zakup nagród oraz dofinansowanie materiałów umożliwiających przeprowadzenie wybranych imprez sportowych, edukacyjnych i profilaktycznych.

16. Zakup materiałów edukacyjnych i broszur z dziedziny profilaktyki uzależnień dla kadry pedagogicznej oraz materiałów profilaktycznych dla uczniów Szkoły Podstawowej w Czyżach.

17. Dofinansowywanie szkoleń, warsztatów, seminariów z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii oraz przeciwdziałania przemocy.

18. Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych w celu ograniczenia zjawiska sprzedaży alkoholu osobom nieletnim, nietrzeźwym i na kredyt:

- a) organizowanie szkoleń dla sprzedawców
- b) zakup materiałów informacyjno-edukacyjnych.

ZADANIE Nr 4

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów uzależnień.

19. Dofinansowanie szkoleń dla osób zajmujących się pracą z osobami uzależnionymi i współuzależnionymi od alkoholu.

20. Wspieranie finansowe działań podejmowanych przez stowarzyszenia abstynenckie na rzecz promowania abstynencji i zdrowego stylu życia.

21. Wspieranie pracy Poradni Leczenia Uzależnień w Hajnówce.

22. Współpraca z innymi organizacjami i jednostkami z terenu gminy i spoza niej, działającymi na rzecz zapobiegania problemom alkoholowym i narkomanii na terenie gminy (np. przeciwdziałanie przemytowi).

23. Współpraca z Komendą Powiatową Policji w Hajnówce poprzez dofinansowywanie działań w zakresie przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców oraz zapobiegania przypadkom naruszeń prawa i porządku publicznego będących wynikiem spożywania alkoholu.

24. Dofinansowanie działań podejmowanych przez inne jednostki w przedmiocie zapobiegania alkoholizmowi i narkomanii oraz przeciwdziałania przemocy i uzależnieniom behawioralnym wśród mieszkańców Gminy Czyże.

25. Finansowanie i kierowanie osób realizujących zadania Gminnego Programu na szkolenia z zakresu profilaktyki, a w szczególności szkolenia dla:

- a) członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- b) członków Zespołu Interdyscyplinarnego,
- c) nauczycieli,
- d) innych osób, które są zaangażowane w działalność profilaktyczną.

26. Finansowanie opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, wydanych przez biegłych sądowych.

ZADANIE Nr 5

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

27. Współpraca z instytucjami w zakresie kontroli punktów sprzedaży z uwzględnieniem prawidłowości składanych przez przedsiębiorców oświadczeń o wielkości sprzedaży napojów alkoholowych.

28. Przeprowadzanie kontroli w punktach sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży i w miejscu sprzedaży.

29. Współpraca z Komendą Powiatową Policji w Hajnówce w związku ze stwierdzeniem naruszenia zakazu promocji i reklamy napojów alkoholowych, sprzedaży alkoholu nieletnim, na kredyt lub pod zastaw.

Rozdział 7.

ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Zgodnie z art. 4¹ pkt 5 ustawy z dn. 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi zasady wynagradzania członków gminnych komisji w rozwiązywaniu problemów alkoholowych określa rada gminy w gminnych programach rozwiązywania problemów alkoholowych.

1. Za wykonywanie zadań i udział w posiedzeniu Komisji Przewodniczącemu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje wynagrodzenie w wysokości 350,00 zł brutto, a pozostałym Członkom przysługuje wynagrodzenie w wysokości 200,00 zł brutto.

2. Wynagrodzenie, o którym mowa w pkt 1 przysługuje za udział w posiedzeniu od jego otwarcia aż do czasu zamknięcia przez przewodniczącego komisji.

3. Podstawą do wypłaty wynagrodzenia stanowi podpis członka komisji na liście obecności dołączonej do protokołu posiedzenia.

4. Wydatki na wynagrodzenia członków komisji realizowane są ze środków budżetu gminy przeznaczonych na realizację zadań własnych wynikających z ustawy o wychowaniu trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi określonych w niniejszym programie.

Rozdział 8.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Finansowanie realizacji zadań niniejszego Programu będzie dokonywane z rocznych opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, wnoszonych przez prowadzące sprzedaż podmioty gospodarcze oraz środków ze sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej do 300 ml.

2. Wójt Gminy sprawuje na bieżąco nadzór nad realizacją Gminnego Programu i podejmuje niezbędne działania do osiągnięcia wyznaczonych celów. Wójt Gminy sporządza informację z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii i przedstawia ją Radzie Gminy do 30 czerwca roku następującego po roku, którego informacja dotyczy.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii opracowano na podstawie następujących aktów prawnych:

- 1) Ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151),
- 2) Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483),
- 3) Ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673),
- 4) Ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025 r. 1214 ze zm.),
- 5) Ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939)

Uzasadnienie
do Uchwały Nr XX/121/2026
Rady Gminy Czyże

z dnia 29 stycznia 2026 r.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii przedstawia zadania własne gminy, wynikające z ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii. Dokument został opracowany w oparciu o diagnozę potrzeb występujących na terenie Gminy Czyże. Program jest kontynuacją zadań realizowanych w gminie z lat poprzednich, uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia. Na realizację zadań określonych w Programie przeznaczone będą środki finansowe pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz wpływy z części opłat za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym. Zgodnie z art. 18 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi dochody z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wykorzystywane będą jedynie na realizację gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, nie mogą być przeznaczone na inne cele. Mając na uwadze wspólne źródło finansowania, zbliżony interdyscyplinarny zakres działań, adresatów planowanych działań oraz kompleksowe podejście do prowadzenia działań o charakterze terapeutycznym, informacyjnym, edukacyjnym i profilaktycznym odnoszącym się do przeciwdziałania uzależnieniom oraz towarzyszącym im patologiom społecznym, celowe jest uchwalenie wspólnego Programu tworzącego spójną politykę samorządową wobec uzależnień i związanych z nimi problemami. Gminny program na lata 2026 - 2028 został opracowany zgodnie z obligatoryjnymi zadaniami oraz potrzebami występującymi na terenie gminy. Przyjęcie przez Radę Gminy Programu przyczyni się do prowadzenia wspólnych działań mających na celu m.in. zmniejszenie populacji osób pijących alkohol w sposób szkodliwy i ryzykowny przez osoby dorosłe, młodzież i dzieci oraz zwiększy dostępność do działań terapeutycznych i ograniczy zaburzenia życia rodzinnego i przemocy domowej wywołanej przez alkohol. W świetle powyższego podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Czyże na lata 2026 – 2028 jest zasadne.